

FC Bergman maakt wrede versie van 'Le cocu magnifique'

Wat een ellende

Ze scharrelen koerend om elkaar heen, zenuwachtig baltsend, de twee liefdesduifjes Bruno en Stella. Maar zoals iedereen weet zijn duiven vliegende ratten, dragers van zich razendsnel verspreidende ziekten.

EVELYNE COUSSENS

gedachten. Obsessieve onderwerp daarvan is het vermeende betrog van zijn vrouwke Stella (Stef Aerts). De denkheilige minnaars van dit 'Stellake' – verkleinwoordjes zijn een onbehulpene poging om het dreigende onheil te bezweren – hoeven zich maar los te scheuren van het decor, om als een fantoom Bruno's gedachten in te stappen.

Gedecimeerde dialogen

Echtschrijnend is misschien wel dat het drama van *De gehoornden* niets met liefde te maken heeft, of het moest eigenlijk zijn. Hoewel Stella zich in de ijdele hoop op een sprankel ware affectie tot in het absurd door Bruno laat dirigeren, wordt ze op geen enkel moment meer dan het beeld waarin Bruno zichzelf zoekt: Bruno ziet Stella nooit echt, ze is een ziellose spiegel van zijn eigen ego, een blanco projectiescherm voor zijn losgeslagen angsten. Angsten die, ontsnapt aan elke realiteit, uitgroeien tot self-fuf-fufling prophecies. Maar de duif/het duvel-

Alles aan de setting van *De gehoornden* is statisch, bijna tweedimensionaal. Vijf mannen, uitdrukkingsloos, lijken vergroeid met een jarenzeventig tableau van neonverlichting en archiefkasten. In het midden van de trieste bruine tapijt plein staat een kool met een eenzaam koerende duif. FC Bergman & friends (Rik Verheyen, Greg Timmermans, coach Jan Bijvoet) hebben een doodse ruimte gereerd, fysiek en mentaal, waarin Ferdinand Crommelyncks kluchtige *Le cocu magnifique* (1921) vacuum trekt tot een verkillend drama.

Topos is de blinde verdwazing van antiheld Bruno (Verheyen), die in tragische ironie wordt overgeleverd aan zijn wanen. Want het enige wat leeft, het enige wat in de bewegingloze setting groeit en bloeit, zijn Bruno's ziekte

● Rik Verheyen (m.) speelt antiheld Bruno die, geplaagd door angst en wanen, obsessief bezig is met de vermindende ontrouw van zijn vrouw Stella.

© KURT VAN DER ELST - WWW.KVDE.EG

Die dat Bruno zijn wanen infuistert, is onverzadigbaar. Ultieme lijk brengt zelfs Stella's huiveringwekkende offer geen soelaas, zodat het vliegende monsterje op Bruno's schouder dra gezelschap krijgt van vele gevaderde vrienden – symptomen van zijn gifgroene ziekte.

In de radicale bewerking van hun doorbraakstuk *De thuiskomst* vergrootte FC Bergman het onderhuidse geweld bij Pinter uit tot een uitbundige verliling van locatie en lijf. In *De gehoornden* gebeurt het omgekeerde; de destructieve jaloezie van de hoofdfiguur slaat naar binnen en zuigt niet, een even beangstigend geweld alles leeg. Crommelyncks tekst is tot het minimum herleid, de dialozen gedeimeerd tot een ijle alleen- spraak van Bruno, terwijl de schaarse

Crommelynck-citationen spelmatig tussen aanhalingstekens worden geplaatst.

Stil en dreigend

Die verteggende internalisering en abstractering van de plot brengt de ploeg in de problemen bij de wrange afvlaking van het drama, waar er plots concreet moet gehandeld worden – en Bergmans kenze voor een terugkeer naar de kucht overtuigt daar niet. Het zwakke einde neemt niet weg dat deze ploeg er opnieuw in geslaagd is – op een stil, dreigende manier die het daarvoor nog niet beproefd had – een ontluisterende blik te werpen op het duivenkot dat 'het leven' heet. Met als dolfe conclusie: wat een ellende.